

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ

Комисија за остваривање
равноправности полова

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE

PREDSTAVNIČKI DOM/ZASTUPNIČKI DOM

Komisija za ostvarivanje
ravnopravnosti spolova
Povjerenstvo za ostvarivanje
ravnopravnosti spolova

Број/Број: 01/6-50-3-6-17/14

Сарајево/Sarajevo, 1.9.2014.

КОЛЕГИЈ ЗАСТУПНИЧКОГ ДОМА

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 05. 09. 2014.			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-50-3	-991/14		

Poštovani,

Dostavljam Vam Izvješće o radu Povjerenstva za ostvarivanje ravnopravnosti spolova u 2014. godini, usvojenog na 17 sjednici Povjerenstva od 28.8.2014.

S poštovanjem,

PREDSJEDATELJ POVJERENSTVA
Niko Lozanić

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ

Комисија за остваривање равноправности полова

**BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

PREDSTAVNIČKI DOM/ZASTUPNIČKI DOM

Komisija za ostvarivanje ravnopravnosti spolova
Povjerenstvo za ostvarivanje ravnopravnosti spolova

Број: 01/6-50-1-6-17/14

Сарајево, 26. 08. 2014.

**ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ
ЗА 2014. ГОДИНУ**

Сарајево, август 2014.

САДРЖАЈ

ПОГЛАВЉЕ I – УВОДНИ ДИО	3
ПОГЛАВЉЕ II – ИЗВЈЕШТАЈ О АКТИВНОСТИМА КОМИСИЈЕ....	4
Одјељак А. – Конференције у организацији Комисије.....	4
Одјељак Б. – Конференције на којима су учествовали чланови Комисије.....	5
Одјељак Ц. – Билатерални сусрети и састанци	5
Одјељак Д. – Законодавна активност Комисије.....	6
Одјељак Е. – Остале активности	6
ПОГЛАВЉЕ III – САЖЕТАК	7
ПРИЛОГ: Преглед сједница Комисије с тачкама дневног реда	8

На основу члана 31. став (2) Пословника Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ”, бр. 33/06, 41/06, 81/06, 91/06, 91/07, 87/09 и 28/12), Комисија за остваривање равноправности полова Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, на 17. сједници, одржаној 26. 08. 2014. године, усвојила је

ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2014. ГОДИНУ

ПОГЛАВЉЕ I – УВОДНИ ДИО

Надлежности Комисије за остваривање равноправности полова Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ (у даљем тексту: Комисија) утврђене су чланом 46. Пословника Представничког дома, којим је прописано да Комисија разматра питања која се односе на:

- остваривање равноправности полова у Босни и Херцеговини, нарочито у вези с унапређивањем статуса жена у Босни и Херцеговини;
- подстицање активности у институцијама БиХ на примјени Платформе за акцију Пекиншке декларације (4. свјетска конфереција о женама, 1995) у 12 критичких сфера;
- подстицање и координацију активности с ентитетским парламентима на унапређењу статуса жена и примјени Платформе за акцију Пекиншке декларације;
- разматрање предложених закона и других прописа са становишта равноправности полова и спречавања дискриминације жена;
- разматрање предлога докумената и извјештаја институција БиХ који се односе на остваривање равноправности полова и примјени Платформе за акцију Пекиншке декларације у цјелини, односно по појединим областима;
- разматрање припреме за учешће делегација Босне и Херцеговине на међународним скуповима када се разматра примјена Пекиншке декларације (УН, Пакт о стабилности и сл.);

- друга питања у вези с остваривањем равноправности полова.

У 2014. години Комисија је одржала четири сједнице са укупно 21 тачком дневног реда, како слиједи:

Број и датум одржавања сједнице	Број разматраних тачака дневног реда на сједници	Број присутних чланова сједницама Комисије	Број одсутних чланова сједницама Комисије
14./26. 02. 2014.	5	5	4
15./24. 03. 2014.	7	6	3
16./01. 07. 2014.	5	7	2
17./26. 8. 2014.	4	5	4
Укупан број сједница: 4	Укупан број разматраних тачака: 21	Просјек присутних: 63 %	Просјек одсутних: 37 %

ПОГЛАВЉЕ II – ИЗВЈЕШТАЈ О АКТИВНОСТИМА КОМИСИЈЕ

Одјељак А. – Конференције и тематске сједнице у организацији Комисије

Комисија је, уз подршку Мисије ОЕБС-а и Агенције за равноправност полова БиХ, организовала активности под окриљем Седмице равноправности полова који је одржан од 3. до 7. марта 2014. године.

У оквиру Седмице равноправности полова додијељена су, први пут, признања Комисије за три добитнице Награде за допринос у остваривању равноправности полова у 2013. години.

Добитнице је предложио оцјењивачки суд, састављен од представника Комисије, Агенције за равноправност полова БиХ и ОЕБС-а, на основу јавног позива за доставу предлога, а свечано уручење признања уприличено је 4. марта у аули ПСБиХ.

Тематска сједница Комисије: „Судска заштита од родно заснованог насиља и насиља у породици“ одржана је 4. марта:

Шеста ОЕБС-ова регионална конференција жена парламентарки о теми: „Рад у парламентарним тијелима: Изазови и достигнућа из перспективе равноправности полова“, одржана је 5. марта уз учешће парламентарки из Финске, Хрватске, Црне Горе, Србије, Македоније, Албаније и БиХ.

У оквиру поменутих конференција организовани су и пропратни догађаји. Тако је у атријуму Парламентарне скупштине БиХ приређена изложба босанскохерцеговачких умјетница, чији су радови као тему имали маргинализацију и дискриминацију жена, а била је уприличена и Мала библиотека родне равноправности у којој су се могли наћи одабрани наслови из стручне литературе о равноправности полова и родним питањима, дјела из теорије феминизма те дјела домаће и свјетске књижевности која промовишу еманципацију жена.

Такође, организоване су и посјете грађана. Према подацима Сектора за односе са јавношћу Парламентарне скупштине БиХ, пропратним манифестацијама присуствовало је 430 особа, у 19 група, у 10 термина.

07. 05. 2014. године одржан је Форум о равноправности полова у политичким странкама на којем су вођени разговори о родној перспективи у програмским документима политичких партија, као и о пракси којом политичке партије подстичу ангажман жена. Такође је презентован текст Изјаве о определијељености старанака за равноправност полова, која је након тога понуђена странкама на потписивање.

20. 05. 2014. године одржана је конференција о теми: "Заштита жена жртава насиља у породици у свјетлу рафитикације Конвенције Савјета Европе о превенцији и борби против насиља над женама и насиља у породици", када је уприличено читање одломака из пројекта „Насмрт рањена“, ауторки Дандине де Силва Серена и Мисите Маура.

Одјељак Б. – Конференције на којима су учествовали чланови Комисије

4. март 2014. године – Интерпарламентарна конференција о основним правима, сексуалној оријентацији и полном идентитету, која је у организацији ЕП и Парламента Албаније одржана у Тирани;

Конференција под називом „Приоритети и акције за унапређење учешћа жена у политичком одлучивању у Босни и Херцеговини“, у организацији Фондације „Удружене жене“ Бања Лука одржана је од 21. до 23. марта 2014. године на Јахорини;

9. и 10. јуна 2014. године – XVI састанак Цетињског парламентарног форума у организацији Скупштине Црне Горе о теми „Жене у бизнису“, Цетиње.

Одјељак Ц. – Билатерални сусрети

На позив Парламента Краљевине Шведске, делегација Комисије за остваривање равноправности полова Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине боравила је 4. јуна 2014. године у посјети Парламенту Краљевине Шведске, те се сусрела са члановима Одбора за социјалну заштиту, члановима Парламентарног одбора за тржиште рада, предсједајућим Парламентарне групе пријатељства с БиХ Петером Радбергом, шефом Одјела за протокол Ларсом Франзенем и послаником Јоханом Линандером из Мреже мушкараца Парламента Шведске.

Одјељак Д. – Законодавна активност Комисије

Слиједом усвојене иницијативе прве замјенице предсједавајућег Комисије Исмете Дервоз, Комисија је на 13. сједници утврдила и у парламентарну процедуру упутила сљедеће документе:

1. Измјену и допуну Јединствених правила за израду правних прописа у институцијама Босне и Херцеговине;
2. Амандмане на Предлог пословника Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине;
3. Амандмане на Предлог пословника Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине;
4. Упутство о коришћењу родно осјетљивог језика у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине с анексима: Појединачне упуте с примјерима и Табела функција, наслова, звања и занимања у Парламентарној скупштини БиХ и Секретаријату Парламентарне скупштине БиХ.

Одјељак Е. – Остале активности

У организацији Комисије објављена је публикација под називом „Употреба родно осјетљивог језика у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине“, која представља компилацију докумената Комисије и језичких и социокултуролошких рецензија

написаних у припреми ових докумената, с намјером да и другима буду подстицај у настојањима да се отклони родна дискриминација у језику.

ПОГЛАВЉЕ III – САЖЕТАК

Будући да је ово посљедњи извјештај у овом сазиву Комисије, жељели бисмо истаћи најзначајније аспекте рада Комисије у мандатном периоду.

Комисија је редовно анализирао стање равноправности полова у разним областима јавног и приватног живота у БиХ, уважавајући при томе ставове и владиног и невладиног сектора, настојећи да постигне избалансиран став који би омогућио да својим препорукама на адекватан начин подстакне на активности с циљем побољшања стања.

Такође смо разматрали и годишње и периодичне извјештаје о поштовању и примјени међународних конвенција из области родне равноправности, као што су УН-ов CEDAW, Пекиншка декларација и Платформа за акцију у Босни и Херцеговини и Резолуција УНСИП 1325 - Жене, мир и безбједност, те смо их са предлогом препорука просљеђивали Парламентарној скупштини БиХ на разматрање.

Учествовали смо у изради и упознавали се са годишњим извјештајима о примјени Стратегије превенције и борбе против насиља у породици за Босну и Херцеговину, као и са примјеном Центар акционог плана Босне и Херцеговине за два периода.

Предложили смо и измјене Закона о раду и Закона о платама у институцијама БиХ којима је уведен институт родитељског одсуства, чиме су очеви стекли право да користе дио породилског одсуства.

Снажно смо подржали законски предлог наше прве потпредсједнице за усаглашавање Изборног закона БиХ са Законом о равноправности полова у БиХ, којим је повећана квота на кандидатским листама за мање заступљени пол на 40 процената, те прописана иста квота и за састав изборне комисије и бирачког одбора.

Комисија је објавила Приручник за парламентарце, који треба да олакша парламентарцима примјену Конвенције Савјета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици.

Приручник је документ Савјета Европе који је, уз сагласност власника ауторских права, преведен на наше језике и штампан, те је подијељен присутним на сједници, али и свим парламентарцима из Парламентарне скупштине БиХ, Федералног парламента и Народне скупштине Републике Српске, као и представницима Агенције за равноправност полова и цендер центара.

Велики је допринос Комисије у 2013. години у погледу ратификације и промоције Конвенције Савјета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици (CAHVIO). Те активности су омогућиле да Босна и Херцеговина буде шеста држава чланица Савјета Европе која је ратификовала Конвенцију. У току су активности у којима учествује и Комисија, а тичу се израде стратегије за увођење Конвенције у наш правни систем.

Комисија је разматрала амандмане на Устав Босне и Херцеговине иницијативе „Грађанке за уставне промјене“ из докумената Платформа женских приоритета за уставне промјене из родне перспективе, те се очитовало о истима и проследило их надлежним органима.

Битно је истаћи и наше вишегодишње стратешке партнере, с којима смо током протеклог периода највише сарађивали, а то су: УНДП, UNWoman, ОЕБС, мрежа парламентарца Савјета Европе “Жене ослобођене насиља”, Агенција за равноправност полова БиХ, Цендер центар Федерације БиХ и Цендер центар Владе Републике Српске, те бројне невладине организације.

Комисија је констатовала да постоји значајан несразмјер у ангажману чланова и чланица Комисије у реализацији његових активности, који се огледа и у неприсуствовању већем броју сједница, о чему смо обавијештавали Колегијум Представничког дома.

ПРИЛОГ: Преглед сједница Комисије с тачкама дневног реда

14. сједница, 26. 02. 2014.

1. Усвајање Записника са 13. сједнице Комисије;
2. Усвајање Извјештаја о раду Комисије у 2013. години;

3. Утврђивање Оријентационог радног плана Комисије у 2014. години;
4. План активности Комисије у оквиру Седмице равноправности полова;
5. Текућа питања;
 - а) Информација о именовану на дужност у одбору за равноправност и недискриминацију Савјета Европе;

15. сједница, 24. 03. 2014.

1. Усвајање Записника са 14. сједнице Комисије;
2. Разматрање Предлога пословника Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ у складу са чланом 109. Пословника;
3. Информација о реализованим активностима у оквиру Седмице равноправности полова;
4. Текућа питања;
 - а) Молба за партнерство у организацији међународне конференције коју је упутила невладина организација „Удружене жене“, Бања Лука;
 - б) Предлог ОЕБС-а за заједничко организовање конференције о политичком учешћу жена;
 - ц) Припреме за посјету институцијама за родну равноправност Шведске;

16. сједница, 01. 07. 2014.

1. Усвајање Записника са 15. сједнице Комисије;
2. Разматрање Извјештаја о раду Савјета министара Босне и Херцеговине за 2013. годину;
3. Упознавања с Извјештајем Агенције за равноправност полова Босне и Херцеговине о примјени Пекињске декларације и Платформе за акцију у Босни и Херцеговини;
4. Разматрање Извјештаја о посјети делегације Комисије Парламенту Краљевине Шведске;
5. Текућа питања;
 - а) Конференција о теми „Equal Opportunities“ Implementation of UNSCR 1325 and related UNSCRs-Differences between Proclamation and reality; RACVIAC, Република Хрватска, од 21. до 23. октобра 2014. године;
 - б) Заједничка изјава са 16. састанка Цетињског парламентарног форума о теми: „Жене у бизнису“, који је организовала скупштина Црне Горе у сарадњи са ОЕБС-ом, одржаног 9. и 10. јуна 2014. године на Цетињу.

17. сједница, 26. 08. 2014.

1. Усвајање Записника са 16. сједнице Комисије;
2. Разматрање Акционог плана за примјену УНСЦР 1325;
3. Усвајање Извјештаја о раду Комисије у 2014. години;
4. Текућа питања.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ КОМИСИЈЕ
Нике Јозанчић

